

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αρ. Φακ.: 11.17.001.009.070

ΑΠΟΦΑΣΗ
σχετικά με την καταγγελία του κ. ΧΧΧ
εναντίον της Altius Insurance Ltd για παραβίαση προσωπικών δεδομένων

Αναφέρομαι στην καταγγελία που έχει υποβληθεί στο Γραφείο μου, στις 29 Απριλίου 2021, εκ μέρους του κ. ΧΧΧ (εφεξής ο «καταγγέλλων») εναντίον της εταιρείας Altius Insurance Ltd (εφεξής η «Καθ' ης»), καθώς και σε όλη τη σχετική με το ανωτέρω θέμα αλληλογραφία, η οποία αποτελεί μέρος του φακέλου της υπόθεσης, βάσει της οποίας προκύπτει παραβίαση, εκ μέρους της Καθ' ης, των άρθρων 5(1)(γ) και 6 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων, (ΕΕ) 2016/679 (εφεξής ο «Κανονισμός»).

A. Ισχυρισμοί των μερών

Ισχυρισμοί του καταγγέλλοντος

2. Στην εν λόγω καταγγελία αναφερόταν ότι:

2.1. ο καταγγέλλων είχε συνάψει ασφαλιστικό συμβόλαιο με την Καθ' ης, ενώ πρόσφατα, ήταν συνεργάτης - ασφαλιστής της Καθ' ης,

2.2. στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο ζωής του καταγγέλλοντος, το οποίο φέρει ημερομηνία ΧΧΧ, στα πεδία «*Δηλώστε αν σχετίζεστε με την πολιτική.*» ο καταγγέλλων επέλεξε την απάντηση «*ΝΑΙ*», ενώ στην ερώτηση «*Αν “ΝΑΙ”, ποια η σχέση;*» ο καταγγέλλων απάντησε «*Μέλος πολιτικού κόμματος*»,

2.3. μετά την υποβολή του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, η κ. ΧΧΧ, εργαζόμενη της Καθ' ης στο τμήμα underwriting, επικοινωνήσε με τον καταγγέλλοντα και ζητούσε επίμονα από αυτόν, όπως αποκαλύψει περαιτέρω πληροφορίες και πιο συγκεκριμένα, το πολιτικό κόμμα στο οποίο ανήκε. Στην ερώτηση του καταγγέλλοντος για τον σκοπό που η Καθ' ης χρειάζεται την πληροφορία αυτή, έλαβε ως απάντηση ότι ήταν «*για σκοπούς AML*». Μάλιστα, ο καταγγέλλων έδωσε γραπτή απάντηση στην κ. ΧΧΧ, χωρίς ωστόσο, όπως αναφέρει να κρατήσει αντίγραφο της γραπτής απάντησής του.

Ισχυρισμοί της Καθ' ης

3. Στις 6 Μαΐου 2021, απεστάλη επιστολή προς την Καθ' ης, με την οποία εξητείτο όπως μεταξύ άλλων, υποβάλει τις θέσεις της για το συγκεκριμένο περιστατικό, ενημερώσει για το ποια είναι η νομική βάση της ερώτησης σχετικά με το πολιτικό κόμμα στο οποίο ανήκε ο καταγγέλλων, και υποβάλει προς το Γραφείο μου τη γραπτή απάντηση του καταγγέλλοντος καθώς και οποιαδήποτε αλληλογραφία σχετικά με το περιστατικό.

4. Στην απάντησή της ημερομηνίας 20 Μαΐου 2021, η Καθ' ης ανέφερε τα ακόλουθα:
- 4.1. μεταξύ του καταγγέλλοντος και της Καθ' ης είχε υπογραφεί συμφωνία αποκλειστικής αντιπροσώπευσης και συνεργασίας, ημερομηνίας XXX, η οποία τερματίστηκε στις XXX, δηλαδή XXX εβδομάδες πριν την υποβολή της καταγγελίας,
- 4.2. αποτελεί μεγάλη καθυστέρηση το χρονικό διάστημα των XXX ετών που μεσολάβησε από το κατ' ισχυρισμό περιστατικό και την υποβολή της καταγγελίας, ενώ η υποβολή τέτοιας φύσης παραπόνων/καταγγελιών είθισται να πραγματοποιείται σε εύλογο χρονικό διάστημα χωρίς υπερβολική καθυστέρηση,
- 4.3. στις XXX, η Καθ' ης παρέλαβε πρόταση ασφάλισης, με αριθμό XXX, από τον καταγγέλλοντα, ο οποίος κατά την αξιολόγηση της πρότασης δήλωσε ότι είναι μέλος πολιτικού κόμματος. Η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε από τον κ. XXX, εργαζόμενο στο τμήμα underwriting της Καθ' ης. Η Καθ' ης, στην επιστολή της προς το Γραφείο μου, επισύναψε μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του καταγγέλλοντος προς τον κ. XXX, το οποίο αφορά στην εκχώρηση του συμβολαίου με ίδιο αριθμό προς την Καθ' ης,
- 4.4. η έκδοση και διεκπεραίωση του συμβολαίου πραγματοποιήθηκε από την κ. XXX, εργαζόμενη της Καθ' ης. Αντίγραφο του συμβολαίου απεστάλη στον καταγγέλλοντα στις XXX,
- 4.5. στις XXX, η Καθ' ης παρέλαβε από τον καταγγέλλοντα πρόταση ασφάλισης, με αριθμό XXX, ο οποίος κατά την αξιολόγηση της πρότασης δήλωσε γραπτώς ότι δεν σχετίζεται με την πολιτική. Η αξιολόγηση της πρότασης πραγματοποιήθηκε από τον κ. XXX,
- 4.6. τόσο στο φάκελο του καταγγέλλοντος, όσο και στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο των λειτουργών της Καθ' ης, που αναφέρονται ανωτέρω, δεν υπάρχει οποιαδήποτε γραπτή αλληλογραφία, σε σχέση με το κατ' ισχυρισμό περιστατικό,
- 4.7. οι λειτουργοί της Καθ' ης ακολουθούν και εφαρμόζουν πιστά τις εσωτερικές οδηγίες και/ή κανονισμούς, που σε καμία περίπτωση δεν αντιπροσωπεύουν τα όσα ισχυρίζεται ο καταγγέλλων,
- 4.8. η θέση της Καθ' ης είναι ότι η καταγγελία υπεβλήθη καταχρηστικά και/ή εκδικητικά, εξαιτίας του τερματισμού της συμφωνίας που υπήρχε μεταξύ του καταγγέλλοντος και της Καθ' ης, ειδικότερα αφ' ης στιγμής ο καταγγέλλων δήλωνε ανοικτά τις πολιτικές του πεποιθήσεις και/ή θέσεις τόσο προφορικά, όσο και στα μέσα μαζικής δικτύωσης, ως μέλος συγκεκριμένου πολιτικού κόμματος, χωρίς οποιαδήποτε πρόθεση να τις αποκρύψει και/ή προστατεύσει.
5. Το έντυπο πρότασης ασφάλισης κλάδου ζωής της Καθ' ης, το οποίο απεστάλη προς το Γραφείο μου με την ανωτέρω επιστολή της Καθ' ης, περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες προτάσεις (εφεξής οι «υπό αναφορά προτάσεις»):
- *Δηλώστε αν σχετίζεστε με την πολιτική. Αν "ΝΑΙ", ποια είναι η σχέση;*
 - *Δηλώστε οποιαδήποτε επαγγελματική σχέση ή συγγένεια πρώτου βαθμού με πολιτικό πρόσωπο.*
- 5.1. Στις 25 Αυγούστου 2021, απέστειλα επιστολή προς την Καθ' ης, ζητώντας να διευκρινίσει τη νομική βάση των υπό αναφορά προτάσεων.
6. Η Καθ' ης με επιστολή της, ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 2021, ανέφερε τα ακόλουθα:
- 6.1. η νομική βάση των εν λόγω προτάσεων είναι η συμμόρφωση της Καθ' ης με έννομη υποχρέωση, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, και πιο συγκεκριμένα με το άρθρο 64(2) του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007, Ν. 188(Ι)/2007, το οποίο αναφέρει ότι «Υπόχρηη οντότητα λαμβάνει εύλογα μέτρα προκειμένου να καθορίσει κατά πόσο δικαιούχος

ασφαλιστήριου συμβολαίου ζωής ή άλλου ασφαλιστήριου συμβολαίου με επενδυτικό σκοπό ή/και ενδεχομένως, ο πραγματικός δικαιούχος του δικαιούχου είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο».

6.2. πέρα από την έννομη συμμόρφωση, η εν λόγω πρόταση περιλαμβάνεται στο συμβόλαιο ζωής με σκοπό την προστασία της Καθ' ης από αυξημένους κινδύνους, που εντοπίζονται στις συναλλαγές ή στις επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα και/ή στενούς συγγενείς και/ή συνεργάτες πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.

B. Νομικό πλαίσιο

7. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ερμηνεύονται ως «κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο («υποκείμενο των δεδομένων»)· το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου».

8. Δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1 του Κανονισμού, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»),

β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς· η περαιτέρω επεξεργασία για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον ή σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή στατιστικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασύμβατη με τους αρχικούς σκοπούς σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 («περιορισμός του σκοπού»),

γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία («ελαχιστοποίηση των δεδομένων»),

δ) είναι ακριβή και, όταν είναι αναγκαίο, επικαιροποιούνται· πρέπει να λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα για την άμεση διαγραφή ή διόρθωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι ανακριβή, σε σχέση με τους σκοπούς της επεξεργασίας («ακρίβεια»),

ε) διατηρούνται υπό μορφή που επιτρέπει την ταυτοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων μόνο για το διάστημα που απαιτείται για τους σκοπούς της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να αποθηκεύονται για μεγαλύτερα διαστήματα, εφόσον τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνο για σκοπούς αρχειοθέτησης προς το δημόσιο συμφέρον, για σκοπούς επιστημονικής ή ιστορικής έρευνας ή για στατιστικούς σκοπούς, σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 1 και εφόσον εφαρμόζονται τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που απαιτεί ο παρών κανονισμός για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων («περιορισμός της περιόδου αποθήκευσης»),

στ) υποβάλλονται σε επεξεργασία κατά τρόπο που εγγυάται την ενδεδειγμένη ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μεταξύ άλλων την προστασία τους από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων («ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα»).

9. Αναφορικά με τη νομιμότητα της επεξεργασίας, το άρθρο 6, παράγραφος 1 του Κανονισμού προβλέπει ότι:

«Η επεξεργασία είναι σύνομη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) το υποκείμενο των δεδομένων έχει συναινέσει στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς,
- β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης της οποίας το υποκείμενο των δεδομένων είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για να ληφθούν μέτρα κατ' αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων πριν από τη σύναψη σύμβασης,
- γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας,
- δ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων ή άλλου φυσικού προσώπου,
- ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας,
- στ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι παιδί».

10. Δυνάμει του άρθρου 58(2), η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έχει τις ακόλουθες διορθωτικές εξουσίες:

- «α) να απευθύνει προειδοποιήσεις στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία ότι σκοπούμενες πράξεις επεξεργασίας είναι πιθανόν να παραβαίνουν διατάξεις του παρόντος κανονισμού,
- β) να απευθύνει επιπλήξεις στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία όταν πράξεις επεξεργασίας έχουν παραβεί διατάξεις του παρόντος κανονισμού,
- γ) να δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία να συμμορφώνεται προς τα αιτήματα του υποκειμένου των δεδομένων για την άσκηση των δικαιωμάτων του σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό,
- δ) να δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία να καθιστούν τις πράξεις επεξεργασίας σύμφωνες με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, εάν χρειάζεται, με συγκεκριμένο τρόπο και εντός ορισμένης προθεσμίας,
- ε) να δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας να ανακοινώνει την παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο υποκείμενο των δεδομένων,
- στ) να επιβάλλει προσωρινό ή οριστικό περιορισμό, περιλαμβανομένης της απαγόρευσης της επεξεργασίας,
- ζ) να δίνει εντολή διόρθωσης ή διαγραφής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή περιορισμού της επεξεργασίας δυνάμει των άρθρων 16, 17 και 18 και εντολή κοινοποίησης των ενεργειών αυτών σε αποδέκτες στους οποίους τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα γνωστοποιήθηκαν δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 2 και του άρθρου 19,
- η) να αποσύρει την πιστοποίηση ή να διατάξει τον οργανισμό πιστοποίησης να αποσύρει ένα πιστοποιητικό εκδοθέν σύμφωνα με τα άρθρα 42 και 43 ή να διατάξει τον οργανισμό πιστοποίησης να μην εκδώσει πιστοποίηση, εφόσον οι απαιτήσεις πιστοποίησης δεν πληρούνται ή δεν πληρούνται πλέον,
- θ) να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο δυνάμει του άρθρου 83, επιπλέον ή αντί των μέτρων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε μεμονωμένης περίπτωσης,

ι) να δίνει εντολή για αναστολή της κυκλοφορίας δεδομένων σε αποδέκτη σε τρίτη χώρα ή σε διεθνή οργανισμό».

11. Σχετικά με τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το άρθρο 9, παράγραφος 1 του Κανονισμού προβλέπει ότι «Απαγορεύεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, καθώς και η επεξεργασία γενετικών δεδομένων, βιομετρικών δεδομένων με σκοπό την αδιαμφισβήτητη ταυτοποίηση προσώπου, δεδομένων που αφορούν την υγεία ή δεδομένων που αφορούν τη σεξουαλική ζωή φυσικού προσώπου ή τον γενετήσιο προσανατολισμό».

11.1. Επίσης, η παράγραφος 2 του ανωτέρω άρθρου προβλέπει ότι η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, όταν «ε) η επεξεργασία αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το υποκείμενο των δεδομένων».

12. Ως πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, σύμφωνα με τον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο του 2007, Ν. 188(Ι)/2007, ορίζεται το «φυσικό πρόσωπο στο οποίο έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα στη Δημοκρατία ή σε άλλη χώρα, άμεσο στενό συγγενή τέτοιου προσώπου, καθώς και πρόσωπο γνωστό ως στενός συνεργάτης τέτοιου προσώπου:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, "σημαντικό δημόσιο λειτούργημα" σημαίνει οποιοδήποτε από τα πιο κάτω δημόσια λειτουργήματα:

(α) Αρχηγός κράτους, αρχηγός κυβέρνησης, υπουργός, αναπληρωτής υπουργός και υφυπουργός·

(β) μέλος κοινοβουλίου ή παρόμοιου νομοθετικού σώματος·

(γ) μέλος διοικητικού οργάνου πολιτικού κόμματος·

(δ) μέλος ανώτατου δικαστηρίου, συνταγματικού δικαστηρίου ή άλλου δικαιοδοτικού οργάνου υψηλού επιπέδου του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικο μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων·

(ε) μέλος ελεγκτικού συνεδρίου και διοικητικού συμβουλίου κεντρικής τράπεζας·

(στ) πρέσβης, επιτετραμμένος και υψηλόβαθμος αξιωματικός των ενόπλων δυνάμεων και των δυνάμεων ασφάλειας·

(ζ) μέλος διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου κρατικής επιχείρησης·

(η) διευθυντής, αναπληρωτής διευθυντής και μέλος διοικητικού συμβουλίου ή πρόσωπο που κατέχει ισοδύναμη θέση σε διεθνή οργανισμό·

(θ) δήμαρχος·

Νοείται περαιτέρω ότι τα πιο πάνω αναφερόμενα δημόσια λειτουργήματα δεν περιλαμβάνουν πρόσωπο που κατέχει ενδιάμεση ή χαμηλή θέση της υπαλληλικής ιεραρχίας:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι «στενός συγγενής πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» περιλαμβάνει τα ακόλουθα πρόσωπα:

(α) Σύζυγο, ή πρόσωπο εξομοιούμενο με σύζυγο πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·

(β) τέκνο πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου και σύζυγό του ή πρόσωπο εξομοιούμενο με σύζυγο τέκνου πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·

(γ) γονείς πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου·

Νοείται έτι έτι περαιτέρω ότι «πρόσωπο που είναι γνωστό ως στενός συνεργάτης πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» σημαίνει φυσικό πρόσωπο -

(α) το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικής διευθέτησης ή ότι συνδέεται με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο·

(β) που είναι ο μοναδικός πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας ή νομικής διευθέτησης που είναι γνωστό ότι συστάθηκαν προς de facto όφελος πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου».

13. Σύμφωνα με το άρθρο 2Α, του Ν. 188(Ι)/2007, ο νόμος αυτός εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ενώ ως τέτοιος οργανισμός, δυνάμει του άρθρου 2, λογίζεται και «(β) ασφαλιστική ή/και αντασφαλιστική επιχείρηση κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Ασφαλιστικών και Αντασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμου, στον βαθμό που ασκεί δραστηριότητες ασφάλισης ζωής οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω νόμου».

14. Δυνάμει του άρθρου 64, παράγραφος 1 του Ν. 188(Ι)/2007 «Υπόχρεη οντότητα εφαρμόζει αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, επιπλέον των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 60, 61 και 62, στις ακόλουθες περιπτώσεις (...)».

Επίσης, η παράγραφος 2 του ανωτέρω άρθρου, προβλέπει ότι:

«(2)(α) Υπόχρεη οντότητα λαμβάνει εύλογα μέτρα προκειμένου να καθορίσει κατά πόσο δικαιούχος ασφαλιστήριου συμβολαίου ζωής ή άλλου ασφαλιστήριου συμβολαίου με επενδυτικό σκοπό ή/και ενδεχομένως, ο πραγματικός δικαιούχος του δικαιούχου είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο.

(β) Τα αναφερόμενα στην παράγραφο (α) μέτρα λαμβάνονται το αργότερο κατά τον χρόνο της πληρωμής του προϊόντος του ασφαλιστήριου συμβολαίου ή κατά τον χρόνο της εκχώρησης, εν όλω ή εν μέρει, του ασφαλιστήριου συμβολαίου.

(γ) Όταν -

(i) δικαιούχος ασφαλιστήριου συμβολαίου ζωής ή άλλου ασφαλιστήριου συμβολαίου, με επενδυτικό σκοπό ή/και ενδεχομένως ο πραγματικός δικαιούχος του δικαιούχου καθοριστεί ως πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο κατά το χρόνο της πληρωμής του προϊόντος του ασφαλιστήριου συμβολαίου ή κατά το χρόνο της εκχώρησης, ή/και

(ii) εντοπίζονται υψηλότεροι κίνδυνοι στις συναλλαγές ή στις επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, επιπλέον της εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που αναφέρονται στα άρθρα 60, 61 και 62, υπόχρεη οντότητα -

(αα) ενημερώνει τα ανώτερα διοικητικά στελέχη πριν από την πληρωμή του προϊόντος του ασφαλιστήριου συμβολαίου, και

(ββ) διενεργεί αυξημένο έλεγχο ολόκληρης της επιχειρηματικής σχέσης με τον αντισυμβαλλόμενο.»

Γ. Αξιολόγηση της Επιτροπής (Σκεπτικό)

15. Ο καταγγέλλων, όπως αναφέρεται και στην παράγραφο 2.3. της παρούσας, ισχυρίστηκε ότι του ζητήθηκε επίμονα όπως αποκαλύψει περαιτέρω πληροφορίες και πιο συγκεκριμένα το πολιτικό κόμμα στο οποίο ανήκε, ενώ έδωσε γραπτή απάντηση στην εργαζόμενη της Καθ' ης που υπέβαλε τη συγκεκριμένη ερώτηση.

Σχετικά, η Καθ' ης ανέφερε στην επιστολή της ημερομηνίας 20 Μαΐου 2021, ότι τόσο στο φάκελο του καταγγέλλοντος, όσο και στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο των σχετικών

λειτουργιών της Καθ' ης, δεν υπάρχει οποιαδήποτε γραπτή αλληλογραφία, σε σχέση με το κατ' ισχυρισμό περιστατικό.

15.1. Η πέραν των XXX χρόνων καθυστέρηση υποβολής του συγκεκριμένου περιστατικού δυσχεραίνει την εν λόγω διερεύνηση, πόσω μάλλον όταν πρόκειται για προφορική επικοινωνία.

16. Βάσει του Νόμου 188(Ι)/2007, προκύπτει, ότι ασφαλιστική εταιρεία είναι υποχρεωμένη να προβαίνει σε αναγνώριση των πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων, όπως επίσης στενών συγγενών ή στενών συνεργατών τους.

17. Βασική αρχή της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποτελεί η αρχή της ελαχιστοποίησης, άρθρο 5(1)(γ) του Κανονισμού. Βάσει της αρχής αυτής, τα δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας πρέπει να είναι κατάλληλα, συναφή και να περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία. Τουτέστιν, η επεξεργασία θα πρέπει να διενεργείται και να αφορά μόνο όσα δεδομένα χρειάζονται για την επίτευξη του σκοπού της επεξεργασίας. Η επεξεργασία περισσότερων δεδομένων ή δεδομένων που δεν σχετίζονται και/ή δεν εξυπηρετούν την επίτευξη του σκοπού αποτελεί παραβίαση της συγκεκριμένης αρχής.

18. Παρά το γεγονός ότι οι υπό αναφορά προτάσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στο έντυπο πρότασης ασφάλισης κλάδου ζωής της Καθ' ης, φαίνεται να συνδέονται με τις υποχρεώσεις της Καθ' ης όπως αυτές προκύπτουν από τον Ν. 188(Ι)/2007, δεν είναι διατυπωμένες με σαφήνεια και/ή εξέρχονται του πλαισίου υποχρεώσεων της Καθ' ης.

18.1. Απόδειξη του παραπάνω αποτελεί η απάντηση του καταγγέλλοντος, ότι δηλαδή είναι «μέλος πολιτικού κόμματος». Η απάντηση αυτή δεν συνεπάγεται αυτομάτως ότι ο καταγγέλλων θεωρείται πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, αφού υπάρχει σημαντικός αριθμός φυσικών προσώπων, τα οποία ενώ είναι μέλη πολιτικού κόμματος δεν λογίζονται, δυνάμει του Ν. 188(Ι)/2007, ως πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα.

19. Λαμβάνοντας υπόψιν ότι η Καθ' ης στην επιστολή της ημερομηνίας 20 Μαΐου 2021, δήλωσε ότι η νομική βάση των υπό αναφορά προτάσεων είναι η έννομη υποχρέωσή της, εύκολα μπορεί να συναχθεί ότι ο σκοπός της συγκεκριμένης επεξεργασίας συμπίπτει με τον σκοπό της σχετικής νομοθεσίας. Όμως, η απάντηση που έλαβε από τον καταγγέλλοντα, η οποία δεν εξέρχεται του πλαισίου της ερώτησης, ούσα γενική, δεν εξυπηρετεί ή δεν εξυπηρετεί απόλυτα τον συγκεκριμένο σκοπό. Συνεπώς, το εν λόγω δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα του καταγγέλλοντος, ήτοι η απάντησή του, δεν είναι κατάλληλο αλλά ούτε και αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

20. Προκύπτει, επομένως, ότι η Καθ' ης δεν τήρησε την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, ως προβλέπεται δυνάμει του άρθρου 5(1)(γ) του Κανονισμού.

21. Πέραν του καταγγέλλοντος, η εν λόγω διατύπωση των συγκεκριμένων προτάσεων, ενδεχομένως να έχει ως αποτέλεσμα να υποβληθούν, και από άλλους πελάτες και/ή υποψήφιους πελάτες της Καθ' ης, απαντήσεις αχρείαστες και/ή ασύμβατες με τους σκοπούς του Ν. 188(Ι)/2007, γεγονός που, επίσης, θα οδηγούσε σε παραβίαση της αρχής της ελαχιστοποίησης των δεδομένων.

22. Δεν μπορεί να θεωρηθεί ως νομική βάση η έννομη υποχρέωση της Καθ' ης, δυνάμει του άρθρου 6(1)(γ) του Κανονισμού, αφού δεν υφίσταται η υποχρέωσή της βάσει

νομοθεσίας να γνωρίζει γενικώς ποιοι πελάτες της έχουν σχέση με την πολιτική, αλλά η υποχρέωσή της να γνωρίζει τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, ιδιότητα η οποία ερμηνεύεται επαρκώς στον Ν. 188(Ι)/2007.

23. Παρά το γεγονός ότι η Καθ' ης δεν συνέλεξε από τον καταγγέλλοντα υπερβολικά δεδομένα στην ερώτηση *Δηλώστε οποιαδήποτε επαγγελματική σχέση ή συγγένεια πρώτου βαθμού με πολιτικό πρόσωπο*, αφού η απάντηση του καταγγέλλοντα ήταν αρνητική, η εν λόγω πρόταση δε συνάδει με τις υποχρεώσεις της Καθ' ης δυνάμει του Ν. 188(Ι)/2007, ο οποίος ορίζει σαφώς την έννοια του στενού συνεργάτη πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.

24. Η Καθ' ης ανέφερε στην επιστολή της ημερομηνίας 20 Μαΐου 2021, ότι πέρα από την έννομη συμμόρφωση, η σχετική πρόταση περιλαμβάνεται στο συμβόλαιο ζωής με σκοπό την προστασία της από αυξημένους κινδύνους, που εντοπίζονται στις συναλλαγές ή στις επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα και/ή στενούς συγγενείς και/ή συνεργάτες πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου. Το ανωτέρω δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, αφού οι υπό αναφορά προτάσεις δεν σχετίζονται επακριβώς με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, αλλά με πρόσωπα που έχουν σχέση με την πολιτική ή πολιτικά πρόσωπα.

25. Η συλλογή του δεδομένου σχετικά με το κόμμα στο οποίο ανήκε ο καταγγέλλων δεν είναι απαραίτητη, δεν επηρεάζει ή θα έπρεπε να επηρεάσει, αλλά ούτε και εξυπηρετεί καθ' οιονδήποτε τρόπο την εκτέλεση σύμβασης στην οποία ο καταγγέλλων είναι συμβαλλόμενο μέρος.

25.1. Παρά το γεγονός ότι οι υπό αναφορά προτάσεις έγιναν στο πλαίσιο σύναψης σύμβασης με τον καταγγέλλοντα, και αφού το δεδομένο ότι ο καταγγέλλων ανήκε σε πολιτικό κόμμα δεν είναι απαραίτητο για την εκτέλεση της συμβάσης αλλά ούτε για να ληφθούν μέτρα κατ' αίτησή του πριν τη σύναψη σύμβασης, προκύπτει ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ως νομική βάση η παράγραφος 6(1)(β) του Κανονισμού.

26. Η επεξεργασία δεν μπορεί, επίσης, να βασιστεί σε οποιαδήποτε άλλη νομική βάση του άρθρου 6 του Κανονισμού, δεικνύοντας επομένως ότι η επεξεργασία δεν ήταν σύννομη, ως προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο.

27. Το γεγονός ότι, όπως ανέφερε η Καθ' ης στην επιστολή της, ημερομηνίας 20 Μαΐου 2021, ο καταγγέλλων δήλωνε ανοικτά τις πολιτικές του πεποιθήσεις και/ή θέσεις, δεν μπορεί να αποτελέσει αποτρεπτικό παράγοντα, προς τον καταγγέλλοντα, για υποβολή καταγγελίας στο Γραφείο μου. Ούτε βέβαια, μπορεί το ανωτέρω να αποτελέσει αιτιολογία για υποβολή ερωτήματος σχετικά με το κόμμα στο οποίο ανήκε.

27.1. Παρά το γεγονός ότι, δυνάμει του άρθρου 9, παράγραφος 2, στοιχείο (ε) του Κανονισμού, δεν απαγορεύεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν πολιτικά φρονήματα όταν *«η επεξεργασία αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία έχουν προδήλως δημοσιοποιηθεί από το υποκείμενο των δεδομένων»*, η συλλογή της συγκεκριμένης απάντησης και/ή δεδομένων του καταγγέλλοντος στο συγκεκριμένο πλαίσιο δεν μπορεί να δικαιολογηθεί.

Δ. Κατάληξη

28. Λαμβάνοντας υπόψιν το γεγονός ότι έχουν παρατεθεί ενώπιόν μου αντικρουόμενες θέσεις, ως αναφέρονται στην παράγραφο 15 της παρούσας, καθώς και της προκύπτουσας δυσχέρειας, ως αναφέρεται στην παράγραφο 15.1, το περιστατικό αναφορικά με την ερώτηση της Καθ' ης προς τον καταγγέλλοντα σχετικά με το ποιο κόμμα ανήκε, δεν μπορεί να διερευνηθεί περαιτέρω.

29. Σε ό,τι αφορά στον καταγγέλλοντα, η Καθ' ης δεν τήρησε την αρχή της ελαχιστοποίησης, συλλέγοντας μη αναγκαία και ακατάλληλα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από όσα απαιτούνταν για εκπλήρωση των έννομων υποχρεώσεων της, παραβιάζοντας το **άρθρο 5(1)(γ)** του Κανονισμού, χωρίς να υφίσταται νομική βάση για τη συγκεκριμένη επεξεργασία, παραβιάζοντας επομένως και το **άρθρο 6** του Κανονισμού.

30. Ασκώντας τις διορθωτικές εξουσίες που μου απονέμει το άρθρο 58(2)(δ) του Κανονισμού, δυνάμει του οποίου *«Κάθε αρχή ελέγχου διαθέτει όλες τις ακόλουθες διορθωτικές εξουσίες: δ) να δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία να καθιστούν τις πράξεις επεξεργασίας σύμφωνες με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, εάν χρειάζεται, με συγκεκριμένο τρόπο και εντός ορισμένης προθεσμίας»*

Αποφάσιση

κατά την κρίση μου και τηρουμένων των ανωτέρω διατάξεων,

(α) να δώσω **Εντολή** στην Καθ' ης όπως, εντός ενός μηνός από τη λήψη της παρούσας, προβεί σε κατάλληλη αναδιατύπωση των υπό αναφορά προτάσεων του εντύπου πρότασης ασφάλισης κλάδου ζωής, ούτως ώστε να τηρούνται οι πρόνοιες των άρθρων 5(1)(γ) και 6 του Κανονισμού, και αποστέλλει προς το Γραφείο μου το νέο έντυπο,

(β) να δώσω **Εντολή** στην Καθ' ης όπως, εντός τριών μηνών από τη λήψη της παρούσας, προβεί σε καταστροφή όλων των απαντήσεων των πελατών της στις υπό αναφορά προτάσεις, και οι οποίες παραβιάζουν τα άρθρα 5(1)(γ) και 6 του Κανονισμού, και με ενημερώσει σχετικά.

Σε περίπτωση δε που δεν υπάρξει συμμόρφωση προς τις ανωτέρω εντολές, ασκώντας τις εξουσίες που μου απονέμει το άρθρο 58, παράγραφος 2 του Κανονισμού, ενδεχομένως να επιβληθούν πιο αυστηρές κυρώσεις.

Ειρήνη Λοιζίδου Νικολαΐδου
Επίτροπος Προστασίας
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Λευκωσία, 10 Σεπτεμβρίου 2021